

EXTROVERT TYRANNI

När tala är guld och mingelproffsen regerar blir det omöjligt att tacka nej till ständiga röster som talar om att kontakter är allt.

Vem vågar vara introvert?

Den anrika amerikanska tidskriften The Atlantic Monthly har en specifik artikel som dragit överlägset mest besökare till dess hemsida. I början av 2003 skrev den prisbelönta skribenten Jonathan Rauch krönikan "Caring for Your Introvert" som kom att bli ett slags manifest för en hel rörelse. I texten proklamerar Rauch sig vara en introvert efter en ganska egenmäktig tolkning av psykologen Carl Jung 20-tals personlighetsteorier. Den högrivande krönikan slår fast att den introverta minoriteten kanske är världens mest missförstådda, och diskuterar alla de problem som finns med att den extroverta normen reglerar hela det västerländska samhället.

SEDAN RAUCHS KRÖNIKA har en hel uppsjö av böcker och hemsidor inom detta pop-psykologiska ämne kommit till. På forum kan "introverts" samlas och finna tröst i att de inte är ensamma i att ibland behöva släpas med till fester och möten med nya personer. De kan upptäcka att det inte är ovanligt att vissa gärna tänker igenom sin åsikt väldigt noga innan de delar med sig av den, eller behöver några timmars ensamtid för att vila upp sig efter för mycket socialiserande. Som inspiration kan man även läsa långa listor med namn på personer som lyckats i livet trots deras introverta läggning, som Abraham Lincoln eller Christina Aguilera.

ÄVEN OM VI kan bråka ideologiskt om människors olika förutsättningar "att lyckas", är de flesta överens om den fria människans rätt att försöka ta sig så långt hon bara kan. Reach for the stars. Du är din egen lyckas smed. Allt det där.

ÖPPNA EN STUDENTTIDNING eller livsstilsmagasin i dag, och se personer som gör just "allt det där". Anställningen hos det multinationella företaget gör leendet lite bredare. Givetvis har det inte kommit gratis. Bakom framgången står inte bara toppbetyg, utan också titlar som ordförande för ditten och förman för datten. Sägmen om dessa personers erövringar sprids på fler sätt än bara tidningar. Och snabba är vi, oroliga studenter, att sprida myten om det stundade nirvana bakom alla de hinder som tornar upp sig framför oss i vardagen.

DETTA ÄR INGET konstigt. Studentlivet är en miljö som, traditionellt men kanske ännu mer i dag, tillåter den aktive att ta sig fram och upp väldigt snabbt. Det är en hög omsättning på posterna i en värld där individer stannar i högst i några år. I denna värld frodas de extroverta som snabbt intar de flesta ledande positioner i studentlivet.

SEBASTIAN FRANSSON, FÖRE detta ordförande i valberedningen för Lundaekonomerna, har ytterligare en förklaring till varför det ser ut som det gör i kårerna och nationerna.

– Även om jag är övertygad om att det finns utrymme för den mer introverte personen i kåren, så tror jag att det ligger mycket i studentmiljöns natur att bli ett spelrum för den extroverte. Eftersom nästan allt arbete utförs ideellt behövs det framförallt personer som verkligen kan motivera och sprida entusiasm. Det är något som den extroverte är bättre på och därför väljs till många av posterna i studentlivet.

ÄNNU MINDRE KONSTIGT är det att dess målinriktade personer och deras bedrifter lyfts fram. Det ligger även i människans natur att höja upp de lyckade. Vi behöver idealen för att veta vad vi ska sträva efter. Problematiskt blir det dock när ideal blir norm, och normbildningen enkelspårig. För visst är det ändå så, att det bara är en och samma person som lyfts fram; om och om igen?

STUDIEÅREN ÄR KANSKE den perioden i livet då man i högsta grad lever framlänges. Utan direkt

"Översköld av dennes förträfflighet, vem skulle då vilja vara någon annan?"

koll på den verklighet som nalkas blir vi extra benägna att anpassa oss till det vi förväntar oss av framtiden, och vad vi tror framtiden förväntar sig av oss. Saknar man då de personliga förutsättningarna som krävs för att närma sig idealbilderna, kan det bilda en stor oro och stress.

MEN ARBETSLIVET KANSKE inte är så personlighetsutgallrande som vi ibland får för oss. Britt-Marie Grahn, chef för matchningsenheten på arbetsförmedlingen, tycker inte att jobben styrs av personligheternas olika förmågor.

– På vår nivå sker matchningen främst utifrån kompetens. Vissa arbetsgivare efterfrågar andra egenskaper än de skarpa och mätbara, men det är främst upp till dem i att bedöma lämpligheten i personligheten, säger hon.

Hon håller inte heller med att själva strukturen för rekrytering är bättre lämpad för den extroverte.

– Det är inte sällsynt att intervjuer komplimenteras med andra prövningar när en arbetsgivare söker personal, så som olika tester eller liknande.

Personlighetsdifferenser är något självklart. Amerikanerna har vetat det länge med stor

övertygelse, och många företag spelar på denna sanning när de anställer. De vet att olika personer har olika egenskaper och är bra på olika saker.

DEN UTMÅLADE NORMEN av den lyckade studenten tillåter dock inte mycket svängrum från en specifik personlighet. Den förutsätter en väldigt extrovert person, som när sig på mänsklig kontakt. Som kan hålla de berömda bollarna i luften, och känna sig okej med att saker inte alltid blir perfekta.

Översköld av dennes förträfflighet, vem skulle då vilja vara någon annan? Stirrar man sig blind på detta, och saknar säkerheten i sig själv, blir det någonstans fult att vara lagd åt ett mer introvert håll.

STRESS ÖVER EN tenta är en sak. Där finns det ett datum att förhålla sig till, och sedan blir man godkänd eller underkänd. Stress över ekonomi är också mätbar, visst tickar siffrorna ner i orlande hög fart, men den 25:e varje månad tillåts det nästan tömda bankkontot att sticka upp sitt huvud ovanför ytan och fylla lungorna med litet nytt kapital. Stress över sociala sammanhang är

något annat. Hur mycket måste man anstränga sig för att bli "godkänd" som aktiv socialiserare? Gör det någonsin tillräckligt?

TILL STUDENTHÄLSAN KAN den orolige komma med bekymmer som framförallt påverkar deras studieförmåga. Deras verksamhetschef heter Lennart Nordberg, och han ser många studenter som kommer med stor oro och ångest.

– Många mår dåligt för att de har fel ställda förväntningar. Umgänget med nästan utestående andra studenter skapar inte mycket till perspektiv. Samtidigt har man inte livserfarenheten alltid att förstå att man får smällar i livet och att det är en naturlig del av livet, säger han.

FRAMTIDEN ÄR ALLTID en orsak till oro. Och nog blir det särskilt påtagligt i studentlivet där framtiden är extra ovisst. Antagligen hade mycket ångest dämpats om avståndet mellan studierna och det framtida yrket hade minskat, så att vi hade kunnat uppfatta signaler om att det nog är okej ändå. Det finns utrymme för fler än mingelproffsen i samhället.

TEXT: MAX JEDEUR – PALMGREN
ILLUSTRATION: JIMMY BUSSENIUS